

המים בירושלים – טכנולוגית ויזמות

כיתה: א'-ב'

מטרות השיעור:

התלמיד יכיר את אתגר אספקת המים לירושלים והפתרונות לאורך השנים. התלמיד ילמד על מסירותם של תושבי ירושלים במציאת פתרונות למים למרות האתגר.

תקציר השיעור למורה:

בשיעור זה נלמד על התמודדות תושבי ירושלים במשך השנים עם הצורך להביא מים לירושלים, הממוקמת על הר. נכיר את הפתרונות להביא מים לירושלים בתקופה הקדומה ובעת החדשה והתמודדות עם המחסור במים בתקופת המצור בזמן מלחמת העצמאות.

הידע הנרכש:

טכנולוגית נקבת השילוח, בורות מים בירושלים, שימושי מים בירושלים.

ערך אישי/חברתי נלמד:

אם תרצו אין זו אגדה = אם יש בעיה אפשר למצוא לה גם פתרון.

רצף השיעור:

1. חשיבות המים לחיי האדם ואיפה יש מים בירושלים.
2. המים בירושלים הקדומה.
3. משימה כיתתית בנית תעלה אנושית.
4. קומיקס.
5. סרט.
6. סיכום פאזל שימושי המים בירושלים.

מהלך השיעור:

10 דק'	<p style="text-align: center;"><u>חשיבות המים</u></p> <p>המורה תולה או מראה במצגת חמש כרטיסיות של משאבים בסיסיים החשובים לאדם בבחירת מקום מגורים חדש: מקור מים, חומה, שמש, צמחיה ונוף.</p>	פתיחה
--------	--	-------

	<p><u>שאלה:</u></p> <p>המורה שואלת אם הייתם בוחרים מקום מגורים חדש היום, מה המשאב החשוב ביותר לקיום חיים במקום המגורים שלכם (בבית ובסביבה)? הכיתה צריכה בהצבעה להחליט מה הדבר הכי חשוב. אחרי קבלת התשובות, לכוון את הילדים לשאלה: מה הצורך הבסיסי של אדם בשביל לחיות?</p> <p>מים.</p> <p><u>סיכום:</u></p> <p>בלי מים אי אפשר לחיות. אז משאב המים בסיסי למה אתם לא אנחנו ליד מקור מים כמו נחל או אגם?</p> <p><u>תשובה:</u></p> <p>כי היום המים מוזרמים אלינו דרך צינורות לברז בבית אך זה לא היה כך בעבר. פעם, אנשים חיפשו מקומות למגורים שהיו ליד מקורות מים. מה זה מקור מים - מעיין או באר שחופרים כדי להגיע למים. הבנו שהמים הוא מקור החיים. אם כן מה השימושים השונים של המים בחיינו, בבית ובסביבה?</p> <p>שתיה, בישול, רחצה, כביסה, שטיפת רצפה, הדחת השירותים.</p>	
5 דק'	<p>אנו נעסוק היום במים בירושלים.</p> <p>בואו ונראה מה המרחק בין ירושלים למקורות מים אחרים בישראל. במפה מתואר נהר הירדן, ימת הכנרת ומעיין ראש העיין וניתן לראות שלוקח כמה ימים ללכת ברגל או על חמור משם לירושלים ואלו פתרונות לא מתאימים.</p>	חלק ראשון
15 דק'	<p><u>המים בירושלים הקדומה</u></p> <p>המורה יסביר לתלמידים בעזרת התרשים צד כי ירושלים הראשונה נמצאת על הר ומוקפת חומה ובתחתיתה נמצא המעיין.</p> <p>התושבים היו יורדים למעיין עם דליים ושואבים מים ומעלים אותם לעיר.</p>	חלק שני

	<p>חשבו התושבים אם תפרוץ נגדנו מלחמה וכנסו כולנו לתוך החומה, לא נוכל להגיע אל המעיין. מה הפתרון לדעתכם? לפני שנגלה מה הם עשו נשחק משחק קטן.</p> <p><u>משימת בניית תעלה אנושית:</u> נבקש מהילדים ליצור תעלה אנושית שתעביר כדור מצד אחד של החדר לשני. אסור להשתמש בכפות הידיים או ברגליים. אם יש מספיק ילדים אפשר לעשות תחרות בין הקבוצות.</p> <p><u>שאלה:</u> האם זה היה יותר קשה אם אלה היו מים. למה קשה להעביר מים ממקום למקום לעומת כדור? (נוזלים, צריך אטימות מוחלטת וכו'). האם המים נוזלים כלפי מעלה או כלפי מטה? אם כן – איך מביאים אותם למעלה? (סחיבה בדליים, צינורות ומשאבות).</p>	
10 דק'	<p>רוצים לדעת מה הפתרון שהם מצאו, בואו ונראה בדף הקומיקס. המורה יחלק את הקומיקס וינחה את התלמידים למלא את בועות החשיבה והדיבור במילים שלהם.</p>	חלק שלישי
5 דק'	<p>ניתן לחדד את הדברים ע"י סרט המופיע בחומרי ההרחבה.</p>	חלק רביעי
10 דק'	<p>סיכום: למדנו על חשיבות המים בחיינו ועל המאמץ להכניס את המים לירושלים הקדומה ע"י בניית האמה. נסיים בפאזל המתאר את שימושי המים בחיים בירושלים.</p>	חלק חמישי ויצירה

